

Расулуллоҳнинг ҳаётларидан лавҳалар (14-қисм)

19:22 / 19.04.2017 4843

ҚАБАСОТУН МИН ҲАЁТИР РАСУЛ

(Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи вассаллам ҳаётларини ўрганиш)

14-қисм

АЛЛОҲ УЧУН МУҲАББАТ

(давоми)

«Агар ер юзидаги ҳамма нарсани сарф қилсанг ҳам, уларнинг қалбларини бирлаштира олмас эдинг. Лекин Аллоҳ уларни бирлаштириди. Албатта, У ғолиб, ҳикматли Зотдир» (Анфол сураси, 63-оят).

Аллоҳ сўзингни тасдиқлади, эй Зайд!

Бани Мусталиқ ғазотида Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анхунинг ходимлари билан Хазражнинг халифи (иттифоқдоши) сув устида жанжаллашиб қолишиди. Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анхунинг ходимлари Хазражнинг халифини урган эди, ундан қон оқди. Халиф қичқира бошлади:

- Ҳой ансорийлар жамоаси!

Ходим ҳам қичқириди:

- Эй мұхожиirlар жамоаси!

Ҳар икки тарафдан одамлар түплана бошлади. Ҳатто қуролларини чиқаришгача боришиди. Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам чиқдилар ва уларга қарата:

- Бу қандай жоҳилият даъвоси?! Қўйинглар, ўша бад даъвони! - дедилар.

Хазраж қавмининг вакиллари орасида турган, мунофиқларнинг боши Абдуллоҳ ибн Убай ибн Салулнинг ғазаби келди.

- Агар Мадинаға қайтсак, албатта, азиз хорни ундан чиқарур! - деди ўзини азиз, Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳива салламни хор деган маънода.

Ансорийлар орасида Зайд ибн Арқам исмли йигит бор эди. Унинг гапини Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга айтиб берди.

- Эй йигит, эҳтимол, сен унга ғазаб қилаётгандирсан ёки янгиш эшитгандирсан? - сўрадилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.

- Аллоҳга қасамки, мен ундан ўша сўзни эшитдим! - деди Зайд.

У айтади: «Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам менинг сўзимга ишонмаганларидан қаттиқ ташвишда қолдим. Амаким: «Сени Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ёлғончи қилишларини хоҳлаган экансан-да!»» деди. «Мен ростдан ҳам эшитганман. Агар бу сўзни отамдан эшитганимда ҳам Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга айтиб берган бўлар эдим. Энди мен Аллоҳ таоло расулига сўзларимни тасдиқлагувчи оят туширса, деб умид қиласман», дедим.

Сўнг Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бу сўзларимдан чалғитиш учун одамларни етаклаб жўнаб кетдилар. Орадан ҳеч қанча фурсат ўтмасдан Мунофиқун сураси нозил бўлди».

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Зайд ибн Арқамнинг қулоғидан ушлаб туриб:

- Эй йигит! Қулоғинг тўғри тушунган экан. Аллоҳ сўзингни тасдиқлади, мунофиқларни рад этди, - дедилар.

СУҲАЙБ ФОЙДА КЎРДИ

Сұхайб Румий ҳижрат қилишни ирода қилди. Бундан хабардор бўлган Қурайш мушриклари унга айтишди:

- Келганингда бечораҳол, қашшоқ эдинг. Бу ерга келиб, бойиб кетдинг. Шунчалик даражага етиб қолдинг. Энди мол-мулкларингни олиб чиқиб кетмоқчимисан? Аллоҳга қасамки, бунақаси кетмайди!
 - Хўп! Агар молу мулкимни сизларга ташлаб кетсам, мени холи қўясизларми? - сўради Сұхайб.
 - Ҳа, - дейишди.
 - Молимни сизларга бердим! - деди у ва мол-мулкини топшириб, ҳижрат қилиб чиқиб кетди.
- Бу хабар Сарвари коинотга етиб келганда Жаноб соллаллоҳу алайҳи васаллам илтифот айладилар:
- Сұхайб фойда кўрибди! Сұхайб фойда кўрибди!

КИШИ ЯХШИ КЎРГАНИ БИЛАНДИР

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дуо қилсалар, «Эй Аллоҳ! Менга Ўзингнинг муҳаббатингни, Сенга муҳаббат қўйғанларнинг муҳаббатини, мени Сенинг муҳаббатингга яқинлаштирадиганларнинг муҳаббатини ризқ айла! Муҳаббатингни мен учун муздек сувдан ҳам кўра маҳбуроқ эт!» дер эдилар.

Бир аъробий савол берди:

- Эй Аллоҳнинг расули! Қиёмат қачон?
- Сен унга нима тайёрлаб қўйгансан? - сўрадилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.
- Аллоҳга қасамки, мен унга намоз ҳам, рўза ҳам, бошқа каттароқ амал ҳам тайёрлаганим йўқ. Аммо мен Аллоҳни ва Унинг расулини яхши кўраман! - жавоб берди аъробий.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам табассум қилдилар ва:

- Киши яхши кўргани биландир! - дедилар.

НИКОҲДАН ЖАННАТГА

Саъд Сулаймий Исломга кирган ва мусулмончиликни чиройли қилган ҳабаш қул эди. У масжидга кириб, намоз ўқиди. Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларида ўтириди. Одамлар Ҳазрат соллаллоҳу алайҳи васалламнинг атрофларида жамланиб ўтириб, сўзларини эшитар, дин ва дунё ишларидан саволлар беришар эди.

Саъд ҳам ўрнидан туриб савол берди:

- Менинг ҳабашлигим ва хунуклигим жаннатга киришига монеълик қиласадими?
- Нафсим қўлида бўлган Зотга қасамки, Раббингга тақво қилар, Унинг расулига келган нарсаларга иймон келтирас экансан, ундоқ бўлмагай! - дедилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.
- Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқлигига, Мұхаммад (соллаллоҳу алайҳи васаллам) Унинг бандаси ва элчиси эканлигига гувоҳлик бердим! Аллоҳ йўлида жанг қилиб, шахид бўлишликка гувоҳлик бердим. Менга яна нима бўлади, эй Аллоҳнинг расули?
- Қавмга нима бўлса, сенга ҳам ўша! Қавмнинг зиммасида нима бўлса, сенинг зиммангда ҳам ўша! Сен уларнинг биродарисан.
- Сизнинг ҳузурингизда турганларга ҳам, ҳузурингизда бўлмаганларга ҳам, омматан, совчи бўлиб бордим. Бироқ менинг қора танлигим ва кўринишим хунуклиги учун мени қайтаришди. Ҳолбуки, мен ҳам Бани Салим наслиданман.
- Амр ибн Вахбга бор. Эшигини тақиллат. Салом бер. Кириб унга: «Набийиуллоҳ (соллаллоҳу алайҳи васаллам) қизларингиздан бирини менга унаштиридилар», деб айт! - дедилар Ҳазрат соллаллоҳу алайҳи васаллам.

Саъд Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам буюрган томонга йўл олди. Эшикни қоқди. Уларга салом бериб:

- Мен Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳузурларидан вакилман. У зот қизларингиздан бирини менга унаштирганларини айтдилар, - деди.
- Амр уни қўполлик билан қайтариб юборди. Саъд Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига қайтиб бормоқчи бўлди.

Амрнинг қизи парданинг ортидан сұхбатни әшитиб турған әди. Чодрасидан чиқиб, Саъдни чақирди:

- Эй Аллоҳнинг бандаси, қайт! Агар Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бизнинг биримизни сенга унаштирган бўлсалар, Аллоҳ ва Унинг расули рози бўлган ишга мен ҳам розиман!

Саъд бир лаҳза тўхтади. Бироқ бу қиз, токи отаси бор экан, ўзига ўзи эгалик қила олмаслигини фаҳмлаб, ортига қайтмасдан йўлида давом этиб кетаверди. Қиз отасига айтди:

- Эй отажон! Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳузурларига шошилинг! Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилган:

«Ҳеч бир мўмин эркак ва ҳеч бир мўмина аёл учун Аллоҳ ва Унинг расули бир ишга ҳукм қилганида ўз ишларини ўзларича ихтиёр қилмоқ йўқ. Ким Аллоҳга ва Унинг расулига осий бўлса, бас, батаҳқиқ, очиқ адашиш-ла адашибди» (Аҳзоб сураси, 36-оят).

Сизни араблар орасида шармисор қилгувчи бирор ваҳий келиб қолмасдан бурун Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг амрига ижобат қилиб қолинг.

Амр қўрдики, бу масалада қизи ундан кўра тўғрироқ фикр юритяпти. Шу заҳотиёқ бориб, Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан узр сўраб, амрларини бажо қилмоқ учун йўлга тушди. Аммо Саъд ундан аввалроқ етиб келиб, Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга бор гапни айтиб бўлган әди.

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Амрдан нима учун қизини беришга рози бўлмаганини сўрадилар.

- Мен уни қайтармадим. Лекин у ёлғон сўзлаяптимикин, деб ўйладим. Шунинг учун унинг сўзи тўғрилигига ишонч ҳосил қилгани ҳузурингизга келдим. Яна шуни эълон қилмоқчиманки, биз қизимизни унга бердик! - деди у.

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бу икки ёшга барака тиладилар ва Саъдга:

- Бор, кириб у билан қўшил, – дедилар.

Бундан Саъд бениҳоят хурсанд бўлиб кетди. Шодонлик ила ўзига ва келинчакка сарпо сотиб олиш учун бозорга кирди. Шу пайтда бир жарчининг нидоси эшитилиб қолди:

- Ҳой отлиқлар! Отланинглар! Жаннатнинг башорати берилади!

Бу Исломни мудофаа қилиш ва Аллоҳ йўлида жидду-жаҳд этиш учун жангга чақириқ эди. Саъд ҳеч иккиланиб ўтирмай, сарпо олишга тўплаган пулинни олиб, от бозорига кирди. Пулига от, қилич ва найза сотиб олди. Сўнг аскарларга қўшилиб, мушрикларга қарши жангга кириб кетди. Жанг майдонида токи шаҳид бўлгунга қадар бир қанча отлиқ ва пиёда аскарларни қатл қилди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам келиб, унинг бошини муборак тиззалирига қўйдилар. Қурол ва отини келинчакка юбордилар. Кейин тайинладилар:

- Бориб уларга Аллоҳ таоло уни қизларингизнинг энг яхшисига уйлантириди, деб айтинг. Мана бу унинг мероси.

Кейин тиловат қилдилар:

«Албатта, тақводорлар омонлик жойида. Боғу роғлар ва булоқларда бўлурлар. Улар шойи ипак киурлар, бир-бирларига юзма-юз ҳолда (ўлтиурлар). Ана шундай! Ва Биз уларни ҳури ийнларга уйлантиридик» (Духон сураси, 51-54-оятлар).

САВОДНИНГ «ҚАСОСИ»

Бадр ғазоти куни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам асҳобининг сафларини назорат қилиб, қўлларида камон ўқи билан сафни тўғрилаётган эдилар. Бану Адий ибн Нажжорнинг вакили Савод ибн Ғузайя олдинроқقا ўтиб кетган экан, қорнига камон ўқи билан туртиб:

- Текис тур, эй Савод! – дедилар.

- Эй Аллоҳнинг расули! Менинг жонимни оғритдингиз! Ҳолбуки, Аллоҳ таоло сизни ҳақлиқ ва адолат ила юборган. Мен энди сиздан қасос олишим керак, – деди Савод.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўзларининг камоли меҳрибонликлари ва улкан хулқ соҳиби эканликларидан дарҳол қоринларини очиб бердилар-да:

- Мана, уриб ол! - дедилар.

Шундан Савод Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак қоринларини қучиб, ўпиб олди.

- Сени бунга нима мажбур қилди, эй Савод? - сўрадилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.

- Эй Аллоҳнинг расули! Менинг энг олий аҳдим - сизнинг танангизга танамни теккизиш бўлишини хоҳлаган эдим, - деб жавоб берди у.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг ҳаққига дуои хайр қилдилар.

АБУ БАКРНИНГ САДОҚАТЛАРИГА ЯРАША МАРТАБАЛАРИ

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Мадинага ҳижрат қилишни ирова этганларида дўстлари Абу Бакр розияллоҳу анҳу ҳам бирга Савр ғори томон азм қилдилар. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам бўртиб чиқиб турган қоятошларга чиқишга ва яланг оёқ юришга одатланмаган эдилар. Муборак оёқларига тошлар ботди. Бу ҳолни кўрган ҳазрат Абу Бакр ғорнинг оғзига етгунга қадар елкаларига кўтариб олдилар.

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам ғорга кирмоқчи бўлганларида шошилиб:

- Кирмай туриңг! Аввал мен бир кўрай! - дедилар Абу Бакр.

Кириб ғорни айланиб, ҳамма томонини қўллари билан пайпаслаб текшириб кўрдилар. Бир тешик топиб, у жойга изорларини қирқиб беркитдилар. Яна иккита тешик чиқди. Турли заарли ҳашаротлар бўлса, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни чақиб озор бермасин, дея у киши иккала тешикка икки оёқларини қададилар. Сўнг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни чақирдилар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам анча толиққан эдилар. Киргандаридан сўнг Абу Бакрнинг тиззаларига бошларини қўйиб, уйқуга кетдилар.

Ҳазрат Абу Бакр бекорга эҳтиёт чораларини кўрмаган эканлар. Ҳақиқатдан ҳам оёқлари билан тўсиб турган тешикларнинг биридан илон келиб, у кишини чақа бошлади. Илон тешикдан чиқиб кетмаслиги учун ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам безовта бўлмасинлар, деб

оёқларини қимирлатмай туравердилар.

Бирок чидаб бўлмас оғриқдан кўзларига ёш оқиб келди. Сўнг бу кўзёшлар Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак юзларига оқиб тушиб, уйғониб кетдилар.

- Эй Абу Бакр, сизга нима бўлди? - сўрадилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.

- Эй Аллоҳнинг расули! Ота-онам сизга фидо бўлсин, бир нарса чақиб олди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам илон чаққан жойни оғриқ тамом бўлгунча муолажа қилдилар.

Тонг отиб, кун ёришганда ғордан чиқиб, йўлга тушдилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Абу Бакрга эътибор бериб қарасалар, йўлга чиқишида кийган изорлари йўқ. Сўраган эдилар, йиртиб ғордаги тешикларга тиққанларини айтдилар.

Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қўлларини юқори қўтариб дуо қилдилар:

- Эй Аллоҳ! Қиёмат кунида Абу Бакрни менинг мартабамда қилгин!

МЕНИНГ ЎЗИМ ҲАМ, МОЛИМ ҲАМ АЛЛОҲ ВА РАСУЛИ УЧУН

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон сафарга чиқсалар, Фотимаи Заҳро розияллоҳу анҳо хайрлашгувчиларнинг охиргиси, қайтганларида эса истиқболларига чиққувчиларнинг энг биринчиси бўлар эдилар. У зот алайҳиссаломнинг Фотима розияллоҳу анҳонинг заиф ва маҳзунликлари учун қалблари ачишар, фироқларига тоқат қила олмас эдилар.

Турмушга чиқарганларидан сўнг бир қанча кун ўтгач, олдиларига бориб айтдилар:

- Мен сени ўзимга яқинроққа кўчиртириб кетмоқчиман.

- Ҳориса ибн Нўъмонни гаплашиб кўринг-чи, уйини алмаштиармикин? - дедилар Фотима розияллоҳу анҳо.

- Ҳориса ибн Нўъмон бизга жойини бўшатиб берган. Шунинг учун ундан сўрагани ҳаё қиласман, - дедилар у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам.

Бу сўз Ҳорисага етиб борди. У Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келиб:

- Эй Аллоҳнинг расули! Эшитишимча, Фотимани ўзингизга яқинроқ жойга кўчирирмоқчи экансиз. Мана менинг уйим – у Бани Нажжор уйларининг ичидагизга энг яқинроғи. Менинг ўзим ҳам, молим ҳам Аллоҳ ва Унинг расули учун! Эй Аллоҳнинг расули! Аллоҳга қасамки, мендан сиз олган молим сиз қолдирган молимдан кўра мен учун маҳбуброқдир! – деди.
- Сен тўғри сўзладинг, Аллоҳ сенинг молингга барака берсин! – дедилар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ва Фотиманинг уйини Ҳорисанинг уйига кўчиритириб келдилар.

САЪДНИНГ ОНАСИ

Уҳуд жангидан сўнг Саъд ибн Муъознинг онаси шошилиб Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди. Саъд у зот алайҳиссалом минган отнинг тизгинини тутиб турган эди.

- Эй Аллоҳнинг расули! Бу – менинг онам! – деди.
- Марҳабо, хуш келибди! – дедилар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам.

Саъднинг онаси Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга яқин келиб, тикилиб қаради ва:

- Сизни соғ-омон кўрганимдан барча мусибатларим ёзилиб кетди! – деди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам онахонга Саъднинг ўғли Амр учун таъзия билдирилар ва:

- Эй Саъднинг онаси! Сизга хушхабар бўлсин ва уларнинг аҳлига ҳам хушхабар бўлсин! У қатл бўлганлар жаннатда ҳамроҳ бўлдилар, улар ўн икки нафар эдилар, ўз аҳлларини шафоат қилдилар, – дедилар.
- Биз Аллоҳнинг расулидан рози бўлдик! Шу сўзлардан сўнг уларга ким ҳам йиғласин!? – деди Умму Саъд розияллоҳу анҳо.

ЙИҒЛАМАНГ, АБУ БАКР

Абу Саъид Худрийдан ривоят қилинадики, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам вафотларига сабаб бўлган хасталикларида мажолсиз ҳолда чиқдилар ва минбарга кўтарилиб, шундай дедилар:

- Бандага дунё ва унинг зийнати таклиф қилинган эди, у охиратни ихтиёр этди.

Бу сўзларнинг моҳиятини ҳазрат Абу Бакрдан бошқа ҳеч ким фаҳмламади.

- Ота-онам сизга фидо бўлсин, эй Аллоҳнинг расули! Нафақат ота-онамиз, балки ота-боболаримиз, фарзандларимиз, ўзимиз ва молларимизни сизга фидо қиласайлик! – деб йиғлаб юбордилар у киши.

- Йиғламанг, эй Абу Бакр! Шубҳасизки, мен учун инсонларнинг энг садоқатлиси – Абу Бакр! Агар инсонлардан халил – дўст тутсам, Абу Бакрни танлаган бўлар эдим. Лекин у менинг исломий биродаримдир. Масжид(га қараган) эшиклардан бирортаси ҳам қолмай, беркитиб ташлансан, фақат Абу Бакрнинг эшиги қолсин, – дедилар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайхи васаллам.

Абу Бакр розияллоҳу анҳу яна йиғладилар ва:

- Менинг ўзим ҳам, молим ҳам сизники, эй Аллоҳнинг расули! – дедилар.

Шайх Аҳмад Муҳаммад Ассоғнинг

«Қабасотун мин ҳаётир Расул» китобидан

Асака туман бош имом-хатиби

Шаҳобиддин ПАРПИЕВ таржимаси